

som have en Deel Jord og Hartkorn, som Bestandsdele af deres Indtægt; men dertil er der en meget god Grund. For Geistligheden er nemlig Jord og Hartkorn en ganske anderledes betydelende Deel af deres Indtægter end for de øvrige Embedsmænd, idet den for disse i Almindelighed er en ganske underordnet Deel af Lønningen baade med Hensyn til Størrelsen og til Antallet af de Embedsmænd, der have Indtægt paa denne Maade. Dernæst er, og jeg beder at lægge Mærke hertil, ligesom jeg ogsaa allerede har fremhævet det under Behandlingen af den anden Lov — dernæst er Forandringen, som skeer med Hensyn til Hartkorns-Bestaaingen ganske anderledes følelig for Geistligheden, end for de øvrige Embedsmænd, ogsaa med Hensyn til Forholdelsen i sig selv. De øvrige Embedsmænd have almindeligt privilegeret Hartkorn; men Geistligheden har hidtil siden 1822 havt et ganske særligt Privilegium, et dobbelt privilegeret Hartkorn. Geistligheden var nemlig tidligere privilegeret, og man tilstod den dernæst en ganske særlig Skattelettelse i 1822. Begge Dele falde nu bort og Geistlighedens Hartkorn skal herefter bære den fulde Skat istedetfor den tidligere 1 Rbd. pr. Td. Hartkorn. Det er derfor nødvendigt, at der maa gives Erstatning. Men det, hvorom Spørgsmaalet dreier sig, det, som skulde vække Betænkelighed, er, saavidt jeg har opfattet det rigtigt, ikke at her handles om Kirkens Eiendom, men at, hvad der ikke tilstrækkelig er holdt ud fra hinanden af den ærede sidste Taler, Erstatningen ikke gives de enkelte Individider, men gives den hele Kirke, den hele Klasse af Embedsmænd under Cet; det maatte være det, som blev det Afgjørende. Forsaavidt man nu fandt dette betænkeligt og vilde have det forandret, saa staaer Veien til Forandring aaben under 3die Behandling af den anden Lov, navnlig dens § 7; men her er ikke Stedet til at gjøre en saadan Forandring. Dernæst vil jeg gjøre opmærksom paa, at den ved hiin Lov tilstaaede Lettelse, den gaar ud paa Individiderne og de enkelte Embedsmænd, idet der ikke blot er fastsat en Sum, som skal tilflyde hele Geistligheden, men der er ogsaa fastsat, at visse Embeder af en vis bestemt Størrelse skulle nyde fuld Erstatning. Der er altsaa alene Tale

om den Godtgjørelse, som de Geistlige skulle erholde som Embedsmænd, at de ikke paa een gang skulde faae et altfor stort Uffavn i deres Indtægter. Men denne Argumentation vil maaskee den ærede Forslagsstiller imødegaa dermed, at han jo ogsaa har villet aabne og antyde en Udvei til at Embederne kunde faae Erstatning i Tiden, idet der er tilføiet, at Fastsættelsen af Embedernes Indtægter, efterat nærværende Besiddere ere afgaaede, skal ske senere ved Lov. Men her maa jeg komme tilbage til hvad jeg ogsaa allerede har yttret under Behandlingen af den anden Lov. For det første synes det mig at være Uret, at udsthyde denne Bestemmelse saaledes, og ikke at antyde og fastsætte i det Væsentlige Erstatningen for den hele talrige Embedsklasse, for hvilken det er en væsentlig Indtægt her handles om; og dernæst maa jeg ligeledes gjentage, hvad jeg da sagde, at naar det siges, at Reguleringen af Embedsindtægterne skulde skee, efterat de nærværende Besiddere af Hartkornet ere afgaaede, saa kan en saadan Regulering ikke skee hver Gang en enkelt Besidder afgaar; men det kan dog først tænkes at skee paa een gang ved en Lov, og enten man nu vil vente dermed, indtil den sidste Besidder afgaar, eller dog indtil de fleste ere afgaaede, saa vil der under enhver Omstændighed hengaae en lang Mellemtid, hvori en stor Mængde geistlige Embeder ville lide en betydelig Forringelse i den dem tillagte Indtægt. Dette troer jeg er ubilligt og uretfærdigt; og man kommer da, efterat man i en lang Række af Aar har vænnet sig til at betragte denne Indtægt som den normale, tilbage til det Spørgsmaal, om man nu skal raade Bod paa denne Forringelse i Indtægterne, som er skeet ved en Lov, som udgaves i 1850. Det er det, jeg troer urigtigt; og jeg troer derfor, at man ikke bør gaae ind paa, under Forhandlingen af denne Lov at forandre det Resultat, hvortil man er kommen ved Behandlingen af § 7 i den anden Lov om Skattesammendragningen; forsaavidt man der ønsker en Forandring skal man ogsaa foretage den der.

F. A. Hansen: Den ærede Deputerede for Holbøks 2det District (Tscherning) er, ved at understøtte sit til § 5 affattede Endrings-